

**СІМЕЙНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ЯК ВИД УРЕГУЛЮВАННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ**

Коваль О. М.

к.ю.н., доцент,
доцент кафедри приватного та публічного права,
Київський національний університет технологій та дизайну,
м. Київ, Україна

Соколовський В. В.

Студент 4 курсу БП-2-19
Інститут права та сучасних технологій
Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна

Анотація: Стаття присвячена аналізу сімейних конференцій як одному із медіативних процедур в сучасному світі при реалізації правових норм примирного правосуддя в Україні, а також формулюванню висновків і пропозицій для вдосконалення українського законодавства в сфері кримінального права та процесу.

Ключові слова: сімейні конференції, конференції, конфлікт, злочин, проступок.

Починаючи з 1970-х років, країни світу впроваджують програми відновного правосуддя з різними формами реалізації та режимами функціонування. Зараз у нашій державі відбувається розробка національної моделі відновного правосуддя, тому необхідно переглянути існуючу програму сімейних конференцій.

Конференція — це зустріч між жертвою та злочинцем, на якій можуть бути присутні їхні близькі, у тому числі родичі, і авторитетні особи в суспільстві, особливо неповні та неблагополучні сім'ї. На засіданні можуть бути присутніми адвокати або адвокати, призначені судом для захисту інтересів

потерпілих чи злочинців. Організацію зустрічі здійснюють соціальні працівники за рішенням міліції, які є представниками прокуратури чи суду. Проте слід пам'ятати, що поліція не може бути організатором зустрічі, оскільки це може вплинути на рішення щодо відповідальності правопорушника.

Згідно з резолюцією Економічної та соціальної ради ООН від 24 липня 2002 року про основні принципи використання програм відновного правосуддя в кримінальному судочинстві, існують три основні форми відновного правосуддя: 1) сімейні конференції; 2) використання посередника 3) використовувати медіацію [1].

У Новій Зеландії конференції є найпоширенішою формою вирішення конфліктів. Ця традиційна практика аборигенів була запроваджена як альтернатива традиційній системі кримінального правосуддя, до якої вони ставилися негативно. Зустрічі зазвичай складаються з чотирьох основних етапів: учасники зустрічі, обмін інформацією, зустріч з колегами та прийняття рішень.

Конференція в Австралії використовує модель відновного правосуддя, подібну до Нової Зеландії [2]. На думку Д. Майерса, основна мета зустрічі - вплинути на правопорушника, щоб він усвідомив скоєний ним злочин, прийняв відповідальність за нього і вирішив виправити свою поведінку. Це буде одним із головних завдань заходу [2].

Під час засідання кожен учасник має право висловлювати свою думку, проводити з'ясування фактів, спільно шукати рішення проблем. На зустрічі йшлося не лише про збитки, а й про позбавлення волі та застосування реабілітаційних програм. [3]

До організації програми оздоровлення залучаються спеціально підготовлені співробітники поліції, прокуратури Генеральної прокуратури, представники громадських і релігійних організацій. Цикл відновного правосуддя складається з чотирьох фаз:

Визначити доцільність проведення раунду за рішенням Громадської ради правосуддя щодо застосування відновних форм правосуддя. До складу комітету

входять громадські організації, представники громади, судді, прокурори, адвокати та пробації.

Підготовка до розвитку гуртка, що передбачає підбір медіаторів, які організують роботу гуртка.

Опитування проводиться для досягнення консенсусу щодо вироку. Кола відновного правосуддя можуть бути внутрішніми та зовнішніми. Внутрішнє коло складають жертви, злочинці та їхні родичі. До зовнішнього кола входять представники громади, судів, прокуратури, захисту та служби пробації.

Громадська рада правосуддя контролює виконання рішень та інформує суди про результати. Сімейні конференції об'єднують багато людей, щоб знайти спосіб спростити ситуацію, пов'язану зі злочинністю в сім'ї. Зловмисникам важко зустрітися зі своїми жертвами, але ще важче зустрітися з батьками та пояснити їм ситуацію. Однак, оскільки правопорушник є членом сім'ї, зустріч дала можливість запропонувати йому підтримку. Під час обговорення сім'ї разом розробляють стратегії, за допомогою яких правопорушник може взяти на себе відповідальність і, де можливо, виправити провину та надати підтримку на цьому шляху.

Після проведення конференції може бути укладена угода, яка містить різні вимоги до правопорушника, такі як вибачення перед потерпілим, відшкодування збитків, виконання громадських робіт або участь у виховних програмах. Ця угода включає рекомендації щодо кримінального процесу та покарання, які можуть бути враховані судом при вирішенні питання про покарання. Проте, суд може відхилити рекомендації конференції та самостійно призначити покарання.

Як правило, якщо обвинувальний вирок буде встановлено формально, справа буде передана до суду для подальшого розгляду. Цей процес зазвичай включає представників поліції, пробації та соціальних працівників як частину комісії, яка вирішує питання.

Сімейні конференції в Новій Зеландії є дуже ефективними і дозволяють закрити більшість кримінальних справ (приблизно 80%) після завершення. Інші

країни, такі як Австралія, Велика Британія, Нідерланди, Швеція та Бельгія, також успішно використовують сімейні конференції, результати яких можна порівняти з Новою Зеландією.

З досвіду Нової Зеландії видно, що сімейні конференції успішно використовуються в кримінальному судочинстві як ефективний інструмент.

Висновки. Вивчаючи сімейні конференції для вирішення кримінальних суперечок, у поєднанні з досвідом таких країн, як Нова Зеландія, на цьому етапі слід зазначити, що дуже необхідно доповнити нові механізми та закони в кримінальному законодавстві для успішної роботи в інших країнах. країни.

2. Визначте успішний досвід сімейних конференцій у вирішенні кримінальних конфліктів у країнах, які використовують цей законодавчий феномен.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Резолюція ООН «Про основні принципи програми відновного правосуддя у кримінальних справах» від 24 липня 2002р./ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.commonground.org.ua/dld/RJU_bulletin/RJU.Vol.1-2.content_ukr.html.

2. Микитин Ю.І. Сімейні конференції і кола як форми відновного правосуддя URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/829554.pdf> (Дата звернення 03.05)

3. Землянська В.В. Запровадження відновних підходів: зміна погляду на кримінальне судочинство./В.В. Землянська// Журнал «Право України». – 2003. – №10. – С.154–156.

4. Mason A. Restorative justice: courts and civil society/A. Mason// Restorative Justice: Philosophy to Practice. – 2000. – P. 1–7.

5. O’Connell T. Resolving Crime in the Community: Restorative Justice Reforms in New Zealand and Australia/ T. O’Connell// Resolving Crime in the Community: Mediation in Criminal Justice. London, ISTD. –1994. – P.12-18.

6. Legal and socio-psychological issues of bullying and cyberbullying / Kateryna Katerynychuk Sergiy Kyrenko Olha Nazarenko. Journal of law and political sciences. Vol. 29, issue 4 Sept. 2021 P. ISSN 2222-7288 E. ISSN 2518-5551.

7. Optimization of Innovation Projects According To Criteria of Time and Resource Constraints / Larisa Rodchenko, Olena Goncharenko, Olga Koval, Ihor Tarasov, Hanna Nemchenko, Tetiana Tkachuk. International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE) ISSN: 2277–3878, Volume-8 Issue-3, September 2019. P.1431–1434.

8. Acquittal as the existing right in the criminal process of foreign countries: comparative characteristic. Acquittal as the existing right in the criminal process of foreign countries: comparative characteristic // New stages of development of modern science in Ukraine and EU countries: monograph / edited by authors. – 5th ed. – Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2019. – P.73–91.